

LIBRIS

We know
books

GEO SAȘA
BOGZA PANĂ

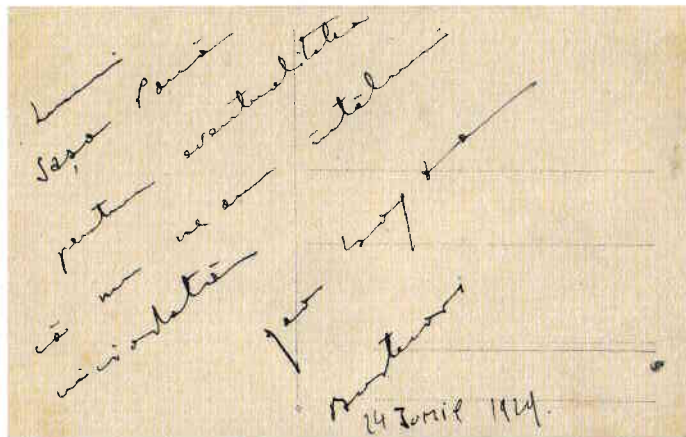
Exasperarea
creatoare

Corespondență

Ediție întocmită de **Cosmin Pană**

Postfață de **Vladimir Pană**

25.II.1928

Geo

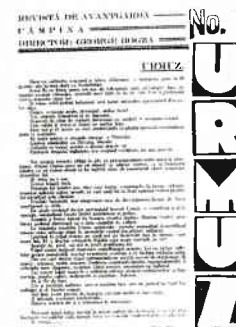
Salut cu toată frenezia fantezia fantasmagoria reapariția lui „Urmuz”. Aflasem înaintea scrisorii tale, de la Roll.

Îți alăturerez ms. Poți să-l dai cu litera cât de mică (dacă n-ai loc), dar fii atent la corectură, păstrându-mi ortografia. Trimite-mi un ex. în plus. Nu te-am vizitat încă

- 1) Din cauza frigului
- 2) Din cauza lipsei de fonduri
(n-am primit solda nici pe februarie și o duc greu)
- 3) Am momentan angarale cu serviciul
- 4) Acum imprim Unu (la București)
- 5) Dar în Martie ne vom vedea. Aștept — Aștept. Aștept, Aștept Urmuz.

Te sărută cu primăvara zilei de azi

Sașa Pană

Pentru Căsuța Poștală 114
București 1

Iubite Sașa

Ți-am primit c.p. [carte poștală] din 10 c. Am trimis pentru No. viitor din UNU versuri lui MOLDOV [Marcu Taingiu (1907, Dorohoi — 1966, Baltimore)] la Dorohoi încă de vreo două săptămâni.

Voi avea grije ca să vă dau pentru fiecare număr — tinerețea sălbatecă a lui UNU mă antrenează și mă prinde în jocul lui de lumini cu becuri multicolore și intense.

Miu [Al. Tudor-Miu] foarte ocupat, a promis totuși că vă va trimite.

Dacă mai ai vreodată de scris ceva nu mai trimite scrisoarea la Câmpina ci în Buștenari — sat cu sonde, câini și oameni beți — unde stau mai tot timpul.

Îți urmăresc pașii prin veac.

George Bogza

Buștenari
Of. Telega

[Nota S.P.] 15.10.1928

Geo Bogza — autoportret

[bilet]

[Scris pe un formular de rețete medicale cu antetul „Doctor Alex. D. Binder Interne-Sifilis București str. Fluierului 3 Cons.(ultații) 4-6“]

Iubite Sașa Pană

Iată-mă sub acoperământul directorului lui UNU.

Venit în București nu am ezitat ca să te caut.

Fiindcă nu te-am găsit și aud că ești foarte matinal am să vin mâine dimineața pe la ora 6. Numai dacă am să mă pot scula.

Mâine plec, și dacă nu ne întâlnim dimineața nu știu când voi mai trece pe aici Te rog dacă poți să mai întârzi peste ora 6, fă-o dacă vezi că până atunci eu nu am sosit încă. Te asigur că n-ai să aștepti mult, voi căuta să vin cât de dimineață

Îți mângâi fruntea cu ochii

George Bogza

16.X.1928

19h

V-ași fi așteptat, iubite dle Bogza, cât de mult, dar mecanismul serviciului + soldații bolnavi cari mă așteaptă sînt fără recurs.

Regret că nu m-ați așteptat ieri; — manometrul vizitelor neașteptate m-a înșelat. În lipsa unei radiograme sau presimțiri, am plecat în oraș.

Vă dorește

Sașa Pană

17.X.1928

Domnului Doctor Alexandru Binder

Fluerului 3 (etaj)

București 4

Iubite Sașa

În noaptea aceea, sângelui meu îi plăcuse să cânte trotuarele Bucureștiului. În tovărășia unui amic fost escroc iar în timpul de față suflet modernist băusem intens din toate posibilitățile absurdului.

Știu bordelurile vizitate intens cu inima ca un vapor țipând din sirene poezia stridenței

Și vorbele ca îmbrățișeri, adresate unul altuia.

Cu confesiunile ca o igienă psihologică unde era spălat tot jegul sufletelor noastre de adolescenți pervertiți (abia am împlinit 20 de ani iubite sașa până dar răbojul activității mele nocturne și absurde e des încrustat cu isprăvile sângelui clocotind în amestecul cu viața ca zincul în acid azotic).

Îți spun iubite și pe nume nu din afectare ci pentru că din paginile lui UNU te-ai desprins ca un frate.

Îți știam adresa de acasă fiindu-mi comunicată de Moldov și venit în București am vrut să te cunosc și să te sărut.

Noaptea serii în care te căutasem mi-am terminat-o cu ultimul bordel aproape de ziuă.

Un hotel cu o odihnă de o oră a fost suficient obraților mei ca să-și revină din lungimea cadaverică căpătată peste noapte.

La 6h eram îmbrăcat și văzând mulțimea de muncitori agităndu-se pentru o mizerabilă bucată de pâine sufletul meu care n-a cunoscut mizeria încerca sentimente sociale. Dimineața era rece și cețoasă.

Tramvaile treceau toate prin mine și oamenii îmi dădeau cu ciomege în cap.

Plângeam când măcelarii îmi disecau ochii cu mustățile.

(Scriu mizerabil — îmi poți culege oare scrisul?)

Când am ajuns în strada Fluerului era prea târziu.

Am zâmbit soldatului frățeste și în sufletul meu erau toate gândurile unde se întâmplă pierderi de trenuri și vieți.

L-am întrebat dacă ÎNCĂ mai ai buza superioară independentă de brici (te cunoșteam din fotografia numărului 5). Dar în oraș nici un locotenent nu a avut mustață. spre seară un tren m-a înghițit. Ne depărtam orizontal dar îți vedeam zâmbetul sburând.

Erai aproape și îți răspundeam. Și acum ești cu mine aici și întotdeauna te port pe marginile norilor.

E noapte târziu.

singur, treaz, sunt intrat în miezul ei ca un cuțit.

Te îmbrățișează,

George Bogza

21.X.1928

Iubite Bogza

Între două trenuri — unul care m-a vărsat în Buk[urești] și altul care mă va înghiți mine spre Iași, îți trimit multe sărutări.

La Dorohoi ți-am citit *Noaptele stridente* cari mi-au plăcut și impresionat. La începutul lunii vei primi „Unu“ no 8.

Ce faci cu „Urmuz“? N-am mai primit nici un număr.

Sînt lângă tine

Sașa Pană

24.XI.928

[c.p.]

Căsuța Poștală 114

București 1

Iubite Sașa

Îți mulțumesc pt. c.p. trimisă într-o clipă de repauz.

Am văzut dintr-o notiță în *Rampa* că luai parte activă la conducerea unei reviste de avangardă PROSPECT, la Iași. Dacă ai

întâmplător unul sau mai multe exemplare de prisos trimete-mi-le și mie fiindcă vreau să le cunosc.

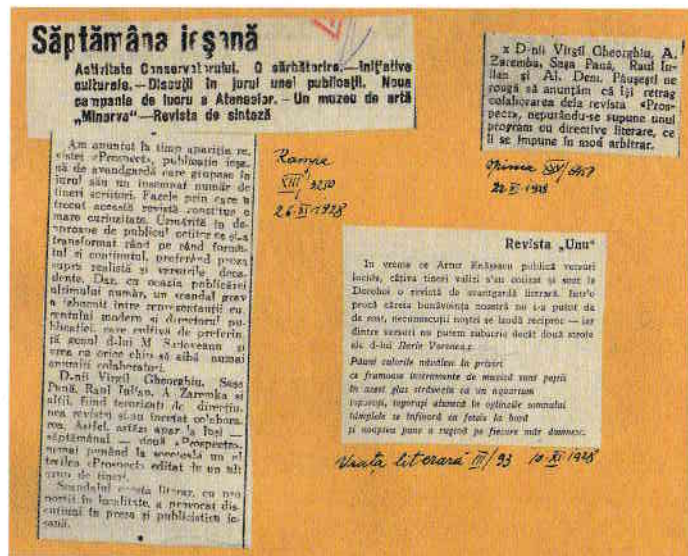
Urmuz nu va mai apare. Cauzele sunt multiple și le vei afla cândva.

Fratele gândurilor tale

Geo

27.XI.1928

[Nota S.P.] Răspuns 10.XII.928 și *Prospect* 4, unu 8, foto-ospiciu

Iași 12.12.1928

Iubite Bogza

Crăciunul cu răvașele de plăcintă și felicitările factorilor poștali îmi sechestrează tipografia între 26 și 7 ianuar. Am hotărât, de aceea, să culeg no. viitor din „Unu” între 21–24 ct. Trimite-mi

pînă la acea dată o poemă sau proză. Va fi un număr închinat celui ce s-a legănat, într-o dimineață de octombrie, de un copac, pe șoseaua Kiselef și al cărui nume l-a purtat, prea puțin timp, revista ta.

Același,

Sașa Pană

Căsuța Poștală 114

București 1

Iubite Sașa

Te iubesc pentru numele tău cari îmi reamintește de romanele rusești ale adolescenței mele. Sașa Sașa SAȘA

Limba parcă ar suga o făță de fecioară și creierul ca la cinematograf e martor scenelor de pe ecran.

Am primit exemplarul din UNU. Cuvântul *Felicit* e prea plat și totuș trebuie să te felicit pentru acest număr sălbatec ca un tigru

În el, fiecare cuvânt este ca un proiectil. Dacă îl sgândărești face explozie și te omoară. Nu pot umbla cu el decât specialiștii.

Ce uriaș progres, ce evoluție grandioasă dela No. 1 minusculul No. 1 și până la acest 8.

Vezi: revistele sunt ca orice vietate Urmează legile ondulațiunei. Voi cu UNU abia v-ați născut și creșteți vertiginos, în curând veți convinge de vitalitatea voastră chiar și pe babalăcii încăpățânați.

Îmi pare foarte rău că momentan, situația mea materială mă împiedică de a vă trimete un însemnat ajutor bănesc, consecință, ecou, oglindă, a dragostei mele pentru voi.

Totuș aveți încredere în mine fac cauză comună cu UNU și îl vreau cât mai strălucit.

dela Moldov, nu am primit până azi nimic. Îl întrebam acum câteva zile ce se aude cu UNU — nu promisem încă pe cel trimes de tine — Foarte grotească și bufă discordanța dintre

articolul prim și celelalte din PROSPECT. Mihai Bicleanu acela scrie cred pentru croitorese.

Interesant: Virgil Ghiorgheu, îl cunoșteam de altfel din Bilete de Papagal.

Virgil Ghiorgheu
România 28-03-03/6: 9-03-77 +

Aștept: XX [XX — *literatură contemporană*, revistă de avangardă din Iași]

Lui Tania Ștefanovna, împletește-i din partea mea un șarpe în părul ei netuns.

Ascultă: Moldov e un „scriitor” de valoare. Linia lui frântă din numărul acesta este o capodoperă. Se deosebește de noi toți prin tragismul lui uriaș.

Păcat că înaintea lui a fost Urmuz (omul) altfel ar fi avut un mare merit în literatura românească.

Pentru cel care nu e surd — în câteva rânduri cum face el păsările cerului să se prăvălească la pământ. Și asta nu scris caduc ci cu o gravitate cosmică.

Îmi place Moldov, îmi place mult.

Vrei în primăvara aceasta un volum colectiv: eu, tu, Roll, Moldov etc. al suprarealismului român cu bucăți inedite? — Nu

antologie a modernismului. Fiecare ar contribui materialicește proporțional cu numărul paginilor scrise.

Volumul s-ar tipări la Dorohoi în editura revistei UNU, și ar avea un titlu de pildă 1929 sau altceva.

Ce zici?

Te îmbrățișează

George Bogza

13.12.1928

Căsuța Poștală 114

București 1

Dragă Sașa

Eri am primit c.p. a ta din Iași — un pachet cu UNU dela Moldov cu o altă c.p.

Tot eri îți scrisesem la Buc. ca răspuns la exemplarele din Prospect și ilustrata nebunului.

Am luat notă cu plăcere deosebită (iartă-mi această banalitate) de intenția ta de a dedica viitorul no. lui URMUZ. Azi voi căuta să scriu una pentru el iar mâine îi voi trimite manuscrisul lui Moldov.

Forțeză-l și pe Roll și ceilalți ca să scrie și ei TOT despre URMUZ deoarece numărul îi este închinat lui.

Faci foarte rău că anunți așa de în extremis cui îi este dedicat numărul. E bine ca,,, colaboratorii să știe din timp pentru a avea timp suficient a scrie și desvolta subiectul.

Îmi scrie Moldov că te-ai decis să vii la Buștenari.

Pentru mine vizita ar fi un eveniment

Scrie-mi dacă într-adevăr vrei să vii pentru ca să-ți trimet lămuriri.

Te anunț: după epocă, vei avea de întâmpinat noroaie mari, dealuri pe cari vei fi nevoit poate să le urci cu piciorul.

Apoi eu locuiesc într-un bordei foarte puțin confortabil.

Am pus răul înainte.